

Rejtvényfejtő verseny, 2019-2020

8. rejtvény

Szentes városrészei - megoldás

*Szentes és környéke sok elpusztult település nevét is őrzi. A megfejtéshez ajánlott forgatni Zsíros Katalin: Szentes földrajzi nevei c. könyvét!
(A helyesírás a régi idézetek helyesírását követi!)*

1. „**HÉKÉD** mej szentegyházát a faluval együtt elpusztította a török lakosai Reformátusok voltak, a szőlőjének a földből való kihajtásai annyira mutogatták magokat még 1730-ik évben és a felső végén Szentes városának hogy még termés is látszott rajta...”
2. „Volt olyan idő..., midőn folytonosan **SZENT ILONÁN** laktak s csak vasárnaponként jártak át a templomba lápokon..
3. „**BÖD** a mai csongrádi határ Kilences nevű pusztáján állott, azon a magas földhátan, amely ott nyúlik be a Kilencesbe, ahol a vasúti vonal a holt Tisza mellé lekanyarul. Egy vörös kereszt áll itt. Ez a **BÖDi** kereszt, mint egy síremlék az elpusztult falunak”
4. „A Tisza a szabájozás előtt a városig járt. A Rét nádas vőt, vízjárásos terület. A Tiszagát mellett az **ALSÓRÉTE**n még ma is vannak elég nagy méjedések, olyan vizes, gyíkinyes, nádas, füzes területék, amejek a régi rétre emlékeztetnek: a *Sujmos-tó*, a *Taplika -tó* — ritka nyár, amikor kiszárad, olyan másfél, két holdnyi terület.”
5. „**VÁRHÁT** — szentesi vizek között állván sziget vala; — nevét onnan nyerte, mert az ellenség üldözései alatt e hely a vidék lakosainak menhelyül szolgált. Földje termékeny, fekete. A szentesiek között van kiosztva”
6. A **BEREK** egész környéke nádas, gyíkinytermő terület vót a mentesítés előtt. Csak a kimagasló részt nevezik ... **BEREKnek**” A ... szentesiek jelentős szőlőtermő területe volt a nagyhegyi mellett.
7. „**BÁNOMHÁT** régibb időkben vizek közé szorított hely, nevét onnan vehette; mert aki menedék helyül használta, az ezen állapotát rendesen megbánta”
8. „**NYOMÁS**nak azért hívják, mert a szántóföldet, amikor ugarban van, jószággal, csordával, legeltetik s az letapossa, lenyomja”
9. **LAPISTÓ**, Fertő — „vízjárta terület. Semjikes, sok vót a vízicsirke, kacsa, sikló, gémsára, túzok. ... **LAPISTÓ** nevében feltételezhetően a 'lapos, lapis' szó az előtag, jelentése a népnyelvben : sík földterület, kiszáradt tófenék”
10. „Szentes külterületének keleti szélén fekszik **DONÁT** nevű határrész, mely hajdan a környék egyik legnagyobb virágzó mezővárosa (oppidum) **DONÁT**tornya volt. Nevét alapítójától, **DONÁT** úrtól vette, ki tornyos templomot építtetett. Ez időben még igen ritka volt az Alföldön a torony s így a földesúr nevével a torony is névadója lett a helységnek.
11. **SZENTLÁSZLÓ** először I495-ben szerepel oklevélben, „1570-ben 34 ház után fizet adót, 1583-ban már említik a Csongrád megyei faluk között.

Rejtvényfejtő verseny, 2019-2020

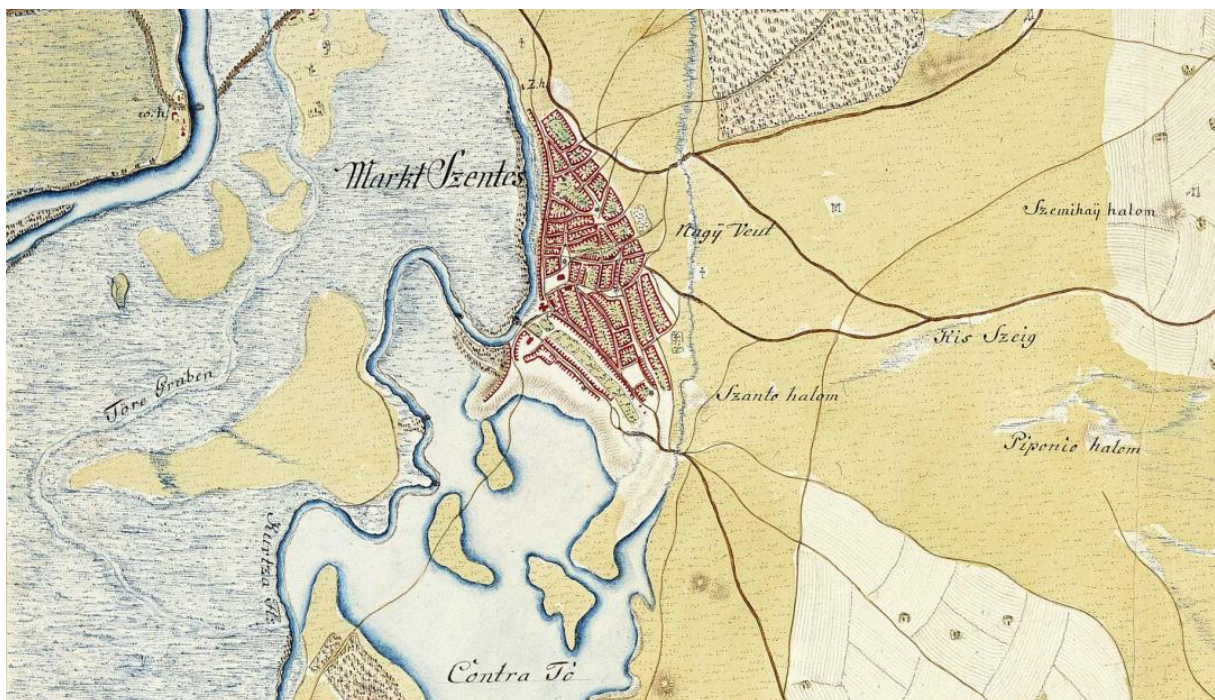
8. rejtvény

Szentes városrészei - megoldás

12. **ECSER** 1138-ban már szerepel az oklevelekben: „Almos herceg a dömösi prépostságnak adta 65 kenyéradó szolgálóval” „Eredetileg kun szállás, majd kun falu volt” 1566-ban pusztult el, és sohasem épült ujja. A templom romja ma is őrzi a település emlékét.

13. **TÖKÉ**t erdőség övezte. Jött a háború, nem tudtak kilátni, kivágták a fákat. Magasan vágták ki. Nagy **TÖKÉ**k maradtak — innen a neve **NAGYTÖKÉ**nek." A középkori falu nevének magyarázata: „...Ond vezértől származtatott Bor-Kalán nemzetségnek egyik hajtása, **TÖKE** úr szállta meg ezt a helyet s az itt kialakult falu az ő nevét vette fel"

14. **PANKOTA** Mindössze négy tanya volt rajta: kettő major vőt. Egyik a sváb uraságé, azelőtt Kupec Vecseri nagy tanyája vőt. A másik meg egy 400 holdas kis major."



részlet az 1784-es katonai térképről